

13.12.2021

Asia/29

29

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Valtioneuvoston linnan suojelemisesta rakennusperintölain nojalla

HEL 2021-011354 T 10 03 10

UUDELY/10762/2021

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon:

Valtioneuvoston linnan kortteli kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Senaatintori ympäristöineen (RKY). Korttelia sivuaa etelässä RKY-alue Helsingin Aleksanterinkatu. Rakennukset on suojeltu kokonaisuudessaan nyt jo kumotun valtioneuvoston asetuksen perusteella ja tämä suojelupäätös on voimassa, kunnes uusi vireillä oleva rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) eli rakennusperintölain mukainen päätös tulee voimaan.

Valtioneuvoston linnalla on rakennusperintölain (489/2010) 2 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä sekä erityisen merkittävät sisätilat, joiden säilymistä ei voida varmistaa yksinomaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) nojalla eli kaavoituksen keinoin.

Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on perusteltu ja kattava, eikä kaupunginhallituksella ole siitä huomautettavaa.

Rakennuksen suojeleminen rakennusperintölain nojalla turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Rakennusperintölailla suojeleminen on vireillä olevan asemakaavanmuutoksen tavoitteiden mukaista eikä siten myöskään haittaa kaavoitusta.

Kaavoitustilanne

Helsingin yleiskaavassa 2016 tontti kuuluu Liike- ja palvelukeskustan C1-alueeseen, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Sitä koskevat myös yleiskaavan teemakartan Kulttuuriympäristöt ja pääkartan merkinnät, jotka osoittavat valtakunnallisesti merkittävät maisema- ja kulttuuriympäristökohteet.

Helsingin maanalaisessa yleiskaavassa (nro 12704) vuodelta 2021 Valtioneuvoston linna sisältyy aluemerkinän ”Keskustan maanalaisen ke-

hittämisen kohdealue” alle. Tonttia sivuaa lisäksi merkintä ”Ohjeelliset suunnitellut liikennetunnelit”.

Voimassa oleva asemakaava (nro 8980) on vahvistettu vuonna 1988. Siinä kortteli kuuluu hallinto- ja virastorakennusten korttelialueeseen. Valtioneuvoston linna sisältyy koko asemakaava-alueutta koskevan aluemerkin ”s” alle: Historiallisesti, kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas alue, jonka rakennustaiteellisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja ei saa vähentää. Kortteliin kohdistuu lisäksi kohdemerkinnät sr (suojeltava rakennus) ja sk (valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen mukaan suojeltava rakennus). Sr- ja sk-merkinnät on rajattu korttelin rakennusten ulkoseinien mukaisesti, sisäpihasiipi mukaan lukien. Koko asemakaava-alue on osa luokiteltua kiinteää muinaisjäännösalueutta (tunnus 1000006099) ja on rauhoitettu muinaismuistolailalla (295/1963).

Alueella on vireillä kantakaupungin asemakaavojen ajantasaistamistyö, jonka tavoitteena on päivittää ja yhdenmukaistaa osin vanhentuneet asemakaavat. Asemakaavatyön keskeisimpinä tavoitteina on turvata sekä kaupunkikuvallisten kokonaisuuksien että yksittäisten kohteiden tärkeiden arvojen säilyminen ja samalla varmistaa yleiskaavan mukainen kehitys. Kaavaehdotukset laaditaan osissa ja kantakaupungin uudistettavia asemakaavoja esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle vuodesta 2022 alkaen.

Suunnittelutilanne

Valtioneuvoston linnassa on alkamassa laaja peruskorjaushanke, johon liittyy uudisrakentamista korttelin keskiosaan sekä maanalaista rakentamista. Uudisrakentaminen lisää valtioneuvoston työtilojen määrää ja täydentää työympäristön tilavalikoimaa, erityisesti kokoustiloja ja niihin liittyviä kulkuvyöhykkeitä. Hankesuunnitelmassa esitetty uudisrakentaminen poikkeaa voimassa olevasta asemakaavasta. Uudisrakentaminen kasvattaa korttelin rakennettua kerrosalaa merkittävästi. Korttelin keskelle sijoittuva uudisrakentaminen ja sen maanalaiset ja -päälliset yhteydet edellyttävät pihasiiven eli painotalon ja sen yhdyssiiven purkamista korttelin sisältä.

Valtioneuvoston linnan lisärakentamisen mahdollistavan asemakaavamuutoksen valmistelu on aloitettu. Kaavaan tullaan rajaamaan rakennusperintölain päätöksen mukainen suojelurajaus, jolloin rajauksen kohdentaminen korttelin kadunvarsisiipiin tukee kaavan laatimisen tavoitteita. Lisäksi Valtioneuvoston linnan sisätilojen suojelun tarve on huomattava, eikä sitä voida ratkaista asemakaavassa. Tällöin etenkin sisätilojen suojelu rakennusperintölailalla on tarkoituksenmukaista, ja

13.12.2021

Asia/29

näin voidaan varmistua suojelun kohdentumisen ja suojelumääräysten riittävästä yksityiskohtaisuudesta ja kattavuudesta tämän ainutlaatuisen kohteen osalta.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta 31.12.2021 mennessä. Asiassa on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 16.11.2021. Esitys on lautakunnan lausunnon mukainen.

Valtioneuvoston linna on suojeltu Helsingin kaupungin aluetta koskevalla valtioneuvoston päätöksellä 18.9.1980 valtion omistamien kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun asetuksen nojalla (278/1965). Asetus on sittemmin kumottu, mutta päätökset ovat voimassa, kunnes suojelusta on tehty rakennusperintölain mukainen suojelupäätös. Päätös ei sisällä varsinaisia suojelumääräyksiä tai suojelun kohdentamista rakennuksissa, mikä merkitsee sitä, että ne on suojeltu kokonaisuudessaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Lausuntopyyntö 8.10.2021](#)
- 2 [Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, Museoviraston lausunto 7.10.2021](#)
- 3 [Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, kaavio rakennuksen osista](#)
- 4 [Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, esitys rakennussuojelun rajaukseksi](#)
- 5 [Lausuntopyyntö 8.10.2021, liite, Presidentin esittelysalin irtain kalustus](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

13.12.2021

Asia/29

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 16.11.2021 § 642](#)

HEL 2021-011354 T 10 03 10

Hankenumero 5264_208

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Museoviraston esitys suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi on perusteltu ja kattava, eikä kaupunkiympäristölautakunnalla ole siihen huomautettavaa.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että rakennuksen suojeleminen lailla rakennusperinnön suojelemisesta turvaa kohteen kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset arvot. Rakennusperintölailla suojeleminen on vireillä olevan asemakaavanmuutoksen tavoitteiden mukaista eikä siten haittaa kaavoitusta.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tiia Ettala, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 20511
tiia.ettala(a)hel.fi